

[J. S. Foget.]

men jeg blev for nogle Maaneder siden præsenteret for en Skrivelse fra Grønlands Styrelse, hvori man afslog Anmodning om Tilladelse til at lægge et Skib op til Afkogning af Torskelever med den Begrundelse, at man ikke havde Bemyndigelse i Loven til at give en saadan Tilladelse. Naar jeg har taget Ordet herom, er det for at rette en høflig Henstilling til den højtærede Statsminister om at udvide Bemyndigelsen til at omfatte Tilladelse for saadanne Skibe til Oplægning for Afkogning, da det maa være i det danske Samfunds Interesse at faa udnyttet de Muligheder, der er for at indvinde den efter Sigende meget vitaminholdige Levertran, der findes netop i Lever af Torsk, der fanges ved Grønland.

Statsministeren (Staurning): Med Hensyn til det sidst fremdragne Spørgsmaal om Adgang for Skibe, der vil drive en Slags Fabrikation, nemlig Afkogning af Torskelever, er den nævnte Henvendelse mig ikke bekendt. Men Styrelsen har naturligvis Ret i, at nogen Beføjelse til at give en saadan Tilladelse haves ikke i den gældende Lovgivning for Grønland, og Spørgsmaalet derom maatte da i hvert Fald saa gøres til Genstand for nærmere Undersøgelse. Jeg skal gerne foranledige opklaret, hvad der i saa Henseende foreligger, men jeg gaar jo ud fra, at de Færøskibe, der maatte ønske at foretage en saadan Afkogning, allerede tidligere har anskaffet sig og vel sagtens fremdeles anvender Apparater til saadan industriell Brug, om jeg saa maa sige, paa Skibene, og det kunde i hvert Fald kun være i Forbindelse med disse fremmede Skibe, at saadanne Anlæg kunde tænkes anvendelige. Men jeg skal gerne faa undersøgt, hvad der maatte foreligge om den Sag, saaledes at det paa et senere Stadium kan blive nærmere belyst.

Med Hensyn til Lovforslagets Behandling takker jeg for den Tilslutning, det har faaet. Det ærede Medlem Hr. Samuelson fremsatte Ønsker om Bedding og andre Anlæg, Sygehus o. s. v.; det er i og for sig selvfølgelig Ønsker, men de er jo temmelig omfattende, navnlig deroppe, og man gaar naturligvis ikke gerne til at anbringe mange Penge i noget saadant, da ingen ved, om det bliver i en 3 Aars, en 10 Aars eller en 100 Aars Periode, at dette Fiskeri overhovedet kan trives. Efter de Erfaringer, man har fra Undersøgelserne af Fiskeriet ved Grønland, er der jo meget, der taler for, at der vil komme Perioder igen, hvor der slet ikke bliver Anvendelse for eller

Mulighed for Udnyttelse af saadanne Anlæg. For øvrigt har jeg netop i Dag faaet Svar fra Finansudvalget angaaende en mindre Bevilling som Bidrag til Anlæg af et Hus i Færingerhavnen til Brug for Færingerne eller i det hele taget for dem, der søger denne Havn, og dermed er vi vel inde paa Vejen til at foretage det, der i hvert Fald er strengest nødvendigt.

Jeg er ligeledes bekendt med den Henvendelse, der er kommet fra Færøernes Lagting — den er forelagt mig i Dag —, hvori der udtales Ønske om, at Grønland skal deles i forskellige Distrikter med Adgang til Fiskeri paa grønlandsk Territorium, altsaa paa det nu spærrede Territorium, alt sammen Ønsker, som jo ikke fjerner sig saa meget fra, hvad der gentagne Gange har været fremme, men som strider imod den bestaaende Lovgivning for Grønland, og som i hvert Fald i Henhold til Loven nødvendiggør, at der indhentes Erklæringer fra Landsraadene i Grønland. Jeg har resolveret i Dag, at der skal ske Henvendelse til Landsraadene med Forespørgsel om disses Stilling til den nye Opstilling af det færøske Lagtings Henvendelse.

Det ærede Medlem Hr. Pürschel ønskede forskellige Oplysninger og bebudede Nedsættelse af et Udvalg, og i det kan man naturligvis særdeles vel faa disse Oplysninger; jeg skal ogsaa erindre, at dette med Havnenes Benyttelse og deslige meget vel kunde meddeles i Bemærkningerne i Fremtiden.

Det ærede Medlem beklagede sig over den sene Fremsættelse af Lovforslaget. Den skyldes jo til Dels de Undersøgelser, som har fundet Sted angaaende Aabning af Havnene, ikke alene for danske, men ogsaa for fremmede Skibe, Undersøgelser, som har affødt flere Forhandlinger, ogsaa med Udenrigsministeriet, hvortil der er sket forskellige Henvendelser om denne Sag, og som er i Besiddelse af forskellige Oplysninger om, hvorfor man har en saadan Interesse for denne Sag. Til den aller-seneste Tid har man arbejdet paa disse Planer om Aabningen, og hvis det havde været muligt, vilde man altsaa have haft Bestemmelser herom med i Lovforslaget, men man maatte sluttelig standse paa Grund af det uhyre Omfang, som Omkostningerne vilde antage; hvis man skal skride til en saadan Internationalisering af nogle Havne eller blot een Havn, vil det jo kræve en Mængde Anlæg og Udgifter, som med den Besejling af de grønlandske Farvande, der overhovedet kan ventes, ikke paa langt nær vil kunne blive betalt.